

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölümü İle İlgili Sık Sorulan Sorular

Soru 1. Bölümünüzün kısaca tarihçesi hakkında bilgi verir misiniz?

İstanbul Üniversitesi gerontolog yetiştirmeye başlayan 2. üniversite olarak 2015 yılında Gerontoloji Bölümü'nü, Sağlık Bilimleri Fakültesi'ne bağlı olarak kurulmuş ve 2015 yılından bu yana eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Gerontoloji Bölümü ilk mezunlarını 2019 yılında vermiştir. Fakültemiz Temmuz 2018'den beri İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa bünyesinde yer almaktadır.

Tüm canlılar doğar, büyür ve ölür. Diğer canlılar gibi insanlar da doğmak ve büyümek, büyümek ve ölmek arasında birçok dönem yaşar. Yaşlılık dönemi de bu dönemlerden biridir. Günümüzde yaşam süresinin uzaması, dünya üzerinde yaşlı nüfusun sayısının artması "yaşlılık" ve "yaşlanma" süreçlerine olan ilgiyi artırmıştır. Gerontoloji bilimi, yaşlanmanın ve yaşlılığın bilimi anlamına gelmektedir. Gerontolojinin amacı, bireysel ve toplumsal yaşlanma olgusunun biyolojik, psikolojik, sosyolojik, kültürel, antropolojik, tarihsel niteliklerinden kaynaklanan sosyoekonomik, sosyokültürel, sosyopolitik, sosyopsikolojik problemlerini birey, aile, toplum ve ülke gibi farklı açılardan ele alabilecek, sonuçlarını belirleyebilecek, karşılaştırabilecek ve çözümler üretebilecek Gerontologlar, bir başka deyişle "Yaşlı Koçları" yetiştirmektir.

Gerontoloji eğitimi 1930'lu yıllardan beri ABD ve Avrupa'da anabilim dalı olarak çeşitli üniversitelerde verilmektedir. Gerontoloji biliminin bu konuma gelişinin başlıca sebebi, sürekli uzayan yaşam süresi ve sağlıklı yaşlanma isteğidir. Gerontoloji multidisipliner bir bilim dalıdır, yani gerontologlar farklı bilim dallarında yaşlanma ve yaşlılığı incelenmektedir. Teorik çalışmaların yanı sıra gerontoloji aynı zamanda uygulamalı bir bilim dalıdır. Buradan hareketle gerontologların amacı yaşlıların yaşam koşullarını iyileştirmek ve yaşam kalitesini arttırmaktır. Yeni teknolojik veya ekonomik gelişmeler, bu hedefe yaklaşabilmek açısından birçok olanak sunmaktadır.

Türkiye'de yaşam süresi hem erkekler hem de kadınlar açısından sürekli uzamaktadır. Türkiye'de doğumda beklenen ortalama yaşam beklentisi, 2015 yılı itibariyle erkeklerde 75,3, kadınlarda ise 80,7'dir. Gelecek dönemlerde ortalama yaşam süresinin artmaya devam etmesi ve Türk toplumunda yaşlıların sayısının hızla artması beklenmektedir. Buna bağlı olarak gerontoloji biliminin önemi de giderek artacaktır.

Soru 2. Bölümünüzün eğitim kadrosunu belirtir misiniz?

Bölümümüz kadrosunda 1 Profesör, 3 Doktor Öğretim Üyesi ve 2 Araştırma Görevlisi bulunmaktadır.

Tablo 1. Öğretim Kadrosu

Unvanı	Öğretim Elemanının Adı
Prof. Dr.	Ahmet AKGÜL
Dr. Öğr. Üyesi	Sera ÇETİNGÖK
Dr. Öğr. Üyesi	Nur Elçin BOYACIOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi	Tümer ULUS
Arş. Gör.	Hatice Selin IRMAK
Arş. Gör.	Tule GÜLTEKİN

Soru 3. Genel olarak, verilen dersler nelerdir?

Bölümümüzde yer alan dersler pek çok farklı alanı kapsamaktadır. Gerontoloji eğitimi süresince, gerontoloji eğitiminde temel olan Gerontolojiye Giriş, Anatomi ve Yaşlılık Fizyolojisi, Sağlık Ekonomisi, Felsefe, Yaşlılık Psikolojisi gibi dersler, insan ihtiyaçlarına ve sosyal sorunlarına bir anlayış kazandırmak amacıyla verilmektedir. Ayrıca; Yaşlılık Sosyolojisi, Sosyal Bilimlerde İstatistik, Yaşlı Bakım Modelleri, Yaşlılık Planlaması Organizasyonu ve Personel Yönetimi, gibi gerontolojinin kapsamına giren diğer dersler de okutulmaktadır. Araştırma, kuram, yöntem ve tekniklerinde gerekli eğitimi alan ve araştırma sürecini uygulamayı öğrenmektedirler. İlk 2 yıl temel bilgileri edindirmeye yönelik teorik dersler; sonraki 2 yıl ise daha çok bölümle ilişkili, mesleki bilgileri içeren teorik dersler yer almaktadır

Gerontoloji bilimi hem uygulamalı hem de teorik bir bilim dalıdır. Dolayısıyla eğitimi de sadece teorik değil aynı zamanda uygulamalıdır. Son yıl programı içerisinde teorik derslerin yanında uygulama dersleri de yer almaktadır. Eğitim süresince öğrenciler zaman zaman hastane ziyaretleri yapmakta ve yaşlı hastaları yakından görebilmektedir. Ayrıca eğitimin 4. yılında öğrencilerden bir kurumda staj yapmaları beklenmektedir. Böylece bilimsel araştırmanın teorik bilgilerini alan öğrenciler sahaya çıkarak bilgilerini pekiştirmektedir.

Soru 4. Laboratuvarlarınızı ve atölyelerinizi anlatabilir misiniz? Ya da bölümünüze özel öğretim alanlarınız veya tesisleriniz hakkında bilgiler verir misiniz?

Bölümüze ait laboratuvar veya atölye bulunmamaktadır. Ancak İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından destekleri ile kurulan ve bölümümüz tarafından faaliyet gösteren İstanbul Geronteknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (İst-GETAM) bulunmaktadır. Merkezin genel hedefi, yaşlıların mobilite, denge, düşme gibi sağlık problemlerine, iletişim, boş zaman aktiviteleri, çalışma ve yaşam alanları ile ilgili sorunlarına teknolojik çevreler ve tasarımlar ile tedavi edici, ergonomik ve sosyal çözümler sunulmasını sağlamaktır.

Soru 5. Staj ve mezuniyet projeleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Öğrencilerimiz, 4. sınıfın son yarıyılında hastanelerin geriatri ve nöroloji servislerinde, belediyelerin sosyal servisleri ve evde bakım birimlerinde, bakımevlerinde ve huzurevlerinde, gerontoloji alanındaki sivil toplum kuruluşlarında stajlarını gerçekleştirmektedirler. Ayrıca son sınıfa kadar araştırma sürecini teorik olarak öğrenen öğrenciler, 4. sınıfta iki yarıyıl boyunca, bir öğretim üyesinin yönetimi altında bireysel ya da grup olarak gerontoloji alanında bir araştırma yaparak mezuniyet süreçlerini tamamlamaktadırlar.

Soru 6. Bölüm öğrencilerine sunulan yurt dışı eğitim imkanları (Erasmus ve Exchange) nelerdir?

Bölümümüz kapsamında henüz yurt dışı eğitim imkanı bulunmamaktadır. Ancak öğrenci hareketliliğini teşvik edecek şekilde Erasmus Programı için çalışmalarımız devam etmektedir.

Soru 7. Öğrenciler bölümünüzden mezun olduklarında çalışabilecekleri temel iş alanları nelerdir?

Gerontologlar genellikle bakım ve huzurevleri, hastaneler, rehabilitasyon merkezleri, sağlık kuruluşları vb. içerisinde kendileri için tahsis edilen ofislerde, bol ışıklı ve temiz ortamlarda çalışırlar. Vardiyalı çalışmaları ya da çok özel çalışma gerektiren durumlar hariç nöbet tutmaları söz konusu değildir. Çalıştıkları bölümlerde görevli idari personelle, çalıştığı kuruma mal ve hizmet satan ya da mal veya hizmeti alan kurum, kuruluş ve her tür tüzel kişilik temsilcileriyle, özellikle huzurevleri ve bakım evleri içinde olmaları nedeniyle de yaşlı, bakıcı, doktor, hemşire ve yaşlı yakınları ile iletişim ve işbirliği halindedirler. Gerontologlar; üniversitelerde, hastanelerde, resmi ve özel bakımevleri ve huzur evleri, kamu sağlık kuruluşlarının yaşlı servislerinde, sosyal hizmet kurumlarında, rehabilitasyon merkezlerinde, gündüz bakım evlerinde, sigorta şirketlerinde, turizm sektöründe, yaşlı dinlenme evlerinde ve evde bakım hizmeti veren özel kuruluşlarda görev yapar.

Mezuniyet sonrasında hem gerontolojinin özelleşmiş alanlarında (sosyal hizmet, sosyoloji, psikoloji, yaşlı turizmi, bilişsel rehabilitasyon vb.) yüksek lisans ve doktora yaparak akademik eğitimlerine devam edebilir; böylece araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi olarak çalışabilirler.

Gerontolog mesleği önemi ve etkinliği giderek artan bir meslek olduğundan iş bulma olanağı oldukça geniştir. Özellikle huzurevleri ve bakım evlerinde artan yaşlılara yönelik ihtiyacı karşılayacak yeni bir sektördür. Ülkemizde yaşlı bireyin sağlık-sosyal güvencesine yönelik yasal ve kurumsal destekler oldukça yetersizdir. Bu kurumlar nitel ve nicel özellikleri ile ülkemiz yaşlı ve sağlık sorunları olan popülasyona hizmet vermekte oldukça yetersizdir. Geçmişimiz ve geleceğimiz olan yaşlıların ilgi ve güvene gereksinimi vardır. Yetişkinleri emekliliğe, menopoza, andropoza, kayıplara hazırlayan kısacası sağlıklı ve mutlu yaşlılığa hazırlayan ve onların üretkenliklerini sürdürmelerine yardımcı olacak meslek elemanlarına ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.

Gerontologlar psikolojik, bedensel, manevi ve sosyal kayıpların yaşandığı yaşamın üçüncü dönemindeki yaşlı bireylerin karşı karşıya kaldıkları sorunlar ile baş edebilmesini öğrenmelerini, yaşam sevincini ve üretkenliğini sürdürmelerini ve yaşama onurlu bir şekilde devam etmelerini sağlarlar.

Soru 8. Bölümünüzü tercih edecek adaylara tavsiyeleriniz neler olur?

Tüm tıbbi, bilimsel ve teknolojik gelişmelere rağmen, insanoğlunun tekrar kullanma başarısı gösteremediği en önemli olgu “zaman” sürecidir. Zaman sosyal, ekonomik, kültürel ayırım yapmadan her bireyi etkiler. Bu “eşit” görünen etkinin sonuçları her bir bireyde eşit değildir. Bireyde zamanın gösterdiği bu etkiye “yaşlanma” denir. Bu süreç ileriki yaşlara ait bir dönem değil, insanoğlunun doğumundan itibaren başlayan bir süreçtir. Madem yaşlanma, hayatta herkes ve her yaş için kaçınılmaz bir kuraldır, o zaman bu sürecin başarılı yönetilmesi gerekmektedir.

Gerontolog, toplum yönetiminin her basamağında bilgisine ve tecrübesine ihtiyaç duyulan, yalnızca danışmanlık değil bizzat politikaların üretilmesi ve uygulanmasını sağlayan yönetici konumunda bir değerdir. Hem özel hem de kamu sektöründe aranılan bir meslek sahibi olacaktır.

Türkiye'nin en büyük ve en köklü üniversitesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'da geleceğin bilimi ve mesleğini kazanmak için siz öğrencileri Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji Bölümü'ne davet ediyoruz.

Soru 9. Özellikle İstanbul dışından gelecek adaylara İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'nın sunduğu fırsatlardan kısaca bahseder misiniz?

- Üniversitemiz bünyesinde yer alan farklı fakülteler bünyesinde yer alan anabilim dallarında farklı disiplinlerde görev yapan öğretim üyelerinden alınan ders görevlendirme desteği öğrencilerimizin daha donanımlı yetişebilmeleri için olanak sağlamaktadır.
- Üniversitemiz klinik uygulamalarımız için bize en güvenilir ve köklü Tıp Fakülteleri'nden olan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde öğrencilerimize eğitim olanağı sağlamaktadır.
- Üniversitemiz bünyesinde zengin bir kütüphane yer almaktadır.
- Öğrencilerimiz sportif, kültürel ve sanatsal aktivitelere katılım için desteklenmektedirler.
- Üniversitemiz bünyesinden yer alan öğrenci kulüplerimiz aktif olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.
- Aşağıda sıralanan mevcut olanakların kullanımı ve teşvikine yönelik açıklamalar yapılmaktadır:
 1. Yemekhane
 2. Kantin
 3. Futbol, Basketbol, voleybol sahası
 4. Masa tenisi
 5. Satranç
 6. Öğrenci kulüpleri